Duration 3 hours वेळ ३ तास

All questions are compulsory. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. Each question carries 20 marks. प्रत्येक प्रश्नाला २० गुण आहेत.

Explain Machiavelli's advice to the Prince. मॅकियाव्हेलीने राजाला दिलेला सल्ला स्पष्ट करा

Or किंवा

Discuss Locke's theory of natural rights. लॉकच्या नैसर्गीक हक्कांच्या सिद्धाताची यर्चा करा

Discuss John Stuart Mill's ideas about classical and modern liberalism. जॉन स्ट्अर्ट मिलच्या अभिजात आणि आधुनिक उदारमतवादासंबधीच्या विचारांची चर्चा करा

Or किवा

Discuss ideas of John Rawls about establishing a just society. एक न्याय समाज स्थापन करण्यासंबंधीच्या जॉन रॉल्स च्या विचारांची चर्चा करा.

3. Explain the concepts of dialectical materialism and historical materialism as stated by Karl Marx. कार्ल मार्क्सने मांडलेल्या भौतिक द्वंद्ववाद आणि ऐतिहासिक भौतिकवाद या संकल्पना स्पष्ट करा.

Or किंवा

Explain the concept of hegemony as stated by Gramsci. ग्राम्सीने माडलेली धुरिणत्वाची संकल्पना स्पष्ट करा.

4. Briefly discuss the contribution of Simone de Beauvoir to western feminist movement. पाश्चिमात्य स्त्रीवादी चळवळीप्रती सिमॉन दी बोव्हा यांनी केलेल्या योगदानाची थोडक्यात चर्चा करा.

Or किंवा

Discuss Will Kymlicka's ideas about multiculturalism. विल किमलिका यांच्या बहुसंस्कृतीवादासंबंधीच्या विचारांची चर्चा करा.

- 5. Write short notes (any two) दिपा लिहा (कोणत्याही दोन)
  - 1. Machiavelli Lions and Foxes मॅकियाव्हेली सिंह आणि कोल्हे
  - 2. Liberalism उदारमतवाद
  - 3. Social contract according to John Rawls सामाजिक करार जॉन रॉल्स
  - 4. Karl Marx Revolution कार्ल मार्क्स क्रांती